

došlo 14.5.2007

Č.j. 15 Ca 196/2006-35

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Štullerové a soudců Mgr. Jiřího Pally a JUDr. Markéty Martinovské v právní věci **žalobce: Jiřího Krejzy mladšího**, bytem v Roudnici nad Labem, ul. Dr. Slavíka č.p. 1515, proti **žalovanému: Zastupitelstvu Ústeckého kraje**, se sídlem v Ústí nad Labem, ul. Velká Hradební č.p. 3118/48, zastoupeném JUDr. Danielem Volákem, advokátem se sídlem v Litvínově, ul. Jiráskova č.p. 413, **v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,**

takto:

- I. Žalovanému **se zakazuje**, aby žalobci bránil ve výkonu jeho práva zakotveného v ust. § 12 odst. 2 písm. b) zák. č. 129/2000 Sb., o krajích, a **přikazuje se** mu, aby umožňoval žalobci vyjadřovat na zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje v souladu s jednacím řádem svá stanoviska ke všem projednávaným bodům programu.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce **1.123,- Kč** do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Žalobce se žalobou na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného domáhal, aby soud vyslovil, že *žalovanému se přikazuje, aby žalobci nebránil ve výkonu jeho práva zakotveného v ust. § 12 odst. 2 písm. b) zák. č. 129/2000 Sb., o krajích* (dále jen „krajské zřízení“), *a umožnil mu vyjadřovat na zasedání zastupitelstva kraje stanoviska k projednávaným věcem*. Zároveň žalobce požadoval, aby soud žalovanému uložil povinnost zaplatit mu náhradu nákladů řízení.

V žalobě uvedl, že má jakožto občan kraje podle ust. ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva kraje v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem. Když ale žalovaný projednával na svém

zasedání konaném dne 21. 6. 2006 bod 7. programu zasedání – Zpráva o činnosti Rady Ústeckého kraje, nebylo žalobci uděleno slovo, aby vyjádřil své stanovisko k projednávané věci, ačkoliv se žalobce o slovo hlásil zdviženou rukou. Jiný občan rovněž v pozici veřejnosti jej přitom upozornil, aby se o slovo nehlásil, protože slovo stejně nedostane, když prý nikomu z občanů, kteří nejsou žalovaným pozváni na zasedání, není dovoleno vyjádřit své stanovisko k projednávaným věcem. Vedle toho byl žalobce upozorněn i jedním ze zastupitelů, aby se o slovo nehlásil, protože nemá právo, aby vyjadřoval svá stanoviska k projednávaným věcem. Protože žalobci nebyl přes své zjevně viditelné hlášení se o slovo vyvolán, žalobce povstal a na to mu předsedající sdělil, že žalobci neudělí slovo, protože mu nyní nesvědčí právo hovořit k projednávané věci, přičemž žalobce se mohl k projednávanému bodu programu vyjádřit při zahájení zasedání, kdy se schvaloval program zasedání. Z výše uvedených důvodů má proto žalobce za to, že žalovaný se dopouští nezákonného zásahu do jeho veřejných subjektivních práv, přičemž tento stav má trvalý charakter.

Žalovaný k žalobě uvedl, že podle ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení platí, že občan kraje má právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem. Čl. 9 odst. 6 věta první Jednacího řádu Zastupitelstva Ústeckého kraje a výborů zastupitelstev a kraje (dále jen „jednací řád“) pak stanovuje, že v určeném bodu programu *Stanoviska občanů k návrhu programu a k ostatním projednávaným věcem* může k projednávaným věcem vyjádřit své ústní stanovisko občan kraje a jiná fyzická osoba, které zákon přiznává postavení občana kraje. Podle žalovaného tak z právě uvedeného vyplývá, že občan kraje sice má podle jednacího řádu žalovaného právo vyjádřit se k projednávaným věcem, avšak může tak činit pouze v bodu programu *Stanoviska občanů k návrhu programu a k ostatním projednávaným věcem*. Pokud se tedy žalobce chtěl vyjádřit k projednávaným věcem ještě v bodu 7. a 8. programu zasedání, nemohlo mu to být umožněno, protože mu takovouto možnost jednací řád žalovaného neposkytuje. Žaloba byla podána bezdůvodně, protože ve vztahu k žalobci se nejednalo o nezákonný zásah.

V následně učiněné replice žalobce uvedl, že žalovaný chybně vykládá ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení, když nadřazuje jednací řád žalovaného nad krajské zřízení, neboť tomu je právě naopak. Jeho výkladem je nastolen stav, kdy by se občané kraje předvyjadřovali nebo zaujíмали stanovisko k věcem, které přijdou na pořad jednání až následně. Občané kraje přitom nemohou dopředu vědět, např. který zastupitel se bude vyjadřovat k projednávané věci, aby tedy k jeho argumentům se mohli vyjádřit. Žalobce má za to, že z ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení jednoznačně vyplývá, že občané kraje mají právo vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva k projednávaným věcem a nikoliv, že mají právo předvyjadřovat se k věcem, které se budou teprve projednávat. Při zasedání žalovaného, které se konalo dne 21. 6. 2006, neměl žalobce v úmyslu se předvyjadřovat se k věcem, které se měly teprve projednávat, až při projednávání bodu 7. a 8. programu zasedání pocítil potřebu se vyjádřit k projednávaným věcem, což mu žalovaný neumožnil.

Před zahájením ústního jednání před soudem dne 2. 5. 2007 žalobce k dotazu soudu sdělil, že od podání předmětné žaloby se nezúčastňoval dalšího jednání zastupitelstva, avšak je mu známo, že žalovaný nezměnil svoji praxi při zasedání zastupitelstva, čemuž koresponduje i jeho písemné vyjádření k žalobě. Z ústního jednání před soudem dne 3. 5. 2007, když původní ústní jednání bylo pro žalobcovo nepřístojné chování vůči soudu odročeno na následující den, byl žalobce pro své opětovně nepřístojné chování vůči soudu vykázán, a to postupem dle ust. dle ust. § 49 odst. 2 věta poslední zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“).

Právní zástupce žalobce před zahájením ústního jednání před soudem dne 2. 5. 2007 k dotazu soudu sdělil, že mu není známo, že by žalovaný změnil svoji praxi při zasedání zastupitelstva. Ústního jednání před soudem dne 3. 5. 2007 se právní zástupce již nezúčastnil.

Předmětnou žalobu na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného soud posoudil podle části třetí třetího dílu hlavy druhé s.ř.s. Žalobou na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu se podle § 82 odst. 1 s.ř.s. může každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo dosaženo, domáhat ochrany proti takovém zásahu, jestliže tento trvá nebo trvají jeho důsledky anebo hrozí jeho opakování. Podle ust. § 87 odst. 1 s.ř.s. platí, že soud o této žalobě rozhoduje na základě skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí a je-li návrh důvodný, rozsudkem zakáže správnímu orgánu, aby v porušování žalobcova práva pokračoval, a přikáže, aby, je-li to možné, obnovil stav před zásahem. Žalovaným je pak podle § 83 s.ř.s. správní orgán, který podle žalobního tvrzení zásah provedl.

V projednávané věci tedy žalobce spatřuje nezákonný zásah žalovaného v tom, že žalobci žalovaný neumožňuje při zasedáních zastupitelstva vyjadřovat svá stanoviska ke všem projednávaným bodům programu zasedání zastupitelstva. Po prostudování skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba je v daném případě důvodná.

Danou problematiku obecně upravuje již výše citovaný zák. č. 129/2000 Sb. – krajské zřízení. To v ust. § 12 odst. 2 písm. b) občanům kraje starších 18 let dává právo vyjadřovat na zasedání zastupitelstva v souladu s jednacím řádem svá stanoviska k projednávaným věcem. Z takto formulované zákonné díkce tedy vyplývá, že občan kraje má právo vyjadřovat se ke všem projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva. Tento názor ostatně Krajský soud v Ústí nad Labem vyslovil již ve svém usnesení ze dne 29. 5. 2006 č.j. 15Ca 164/2005-41, v němž výslovně uvedl, že občan kraje má právo vyjadřovat se ke všem projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva, a to včetně k programu zasedání zastupitelstva, přičemž krajský soud neshledal jediný důvod, proč by se měl od tohoto závěru v nyní projednávané věci odchýlit. Pro úplnost v tomto směru soud ještě poznamenává, že s výše vysloveným právním názorem krajského soudu se ztotožnil i Nejvyšší správní soud, jenž usnesení ze dne 29. 5. 2006 č.j. 15Ca 164/2005-41 uveřejnil ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 965/2006.

Pokud žalovaný argumentoval tím, že ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení hovoří o tom, že občan kraje může vyjadřovat na zasedání zastupitelstva svá stanoviska k projednávaným věcem pouze v souladu s jednacím řádem, přičemž jednací řád žalovaného neumožňuje žalobci vyjadřovat se k projednávaným věcem zasedání mimo určený bod programu *Stanoviska občanů k návrhu programu a k ostatním projednávaným věcem*, a proto postup žalovaného vůči žalobci není nezákonným zásahem, tak k tomu soud uvádí, že tuto argumentaci nelze akceptovat za správnou. Formulaci užitou v ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení stanovující, že občané kraje vyjadřují svá stanoviska k projednávaným věcem *v souladu s jednacím řádem dotyčného zastupitelstva*, je třeba vykládat tak, že realizaci práva občanů vyjadřovat se k projednávaným věcem na zasedáních zastupitelstev mají upravovat v procedurálních detailech jednací řády jednotlivých zastupitelstev. Jestliže bylo zákonem, a to krajským zřízením, přiznáno občanům kraje právo vyjadřovat se k projednávaným věcem na zasedáních zastupitelstev, je vyloučené, aby jednotlivé kraje skrze své jednací řády posléze toto právo občanům kraje omezovaly. Krajům je ohledně realizace tohoto práva občanů kraje toliko umožněno jednotlivě si stanovit procedurální postup realizace předmětného práva občanů kraje a to právě prostřednictvím svých jednacích

řádů ovšem tak, aby nedocházelo k omezení dotyčného práva občanů kraje, jehož rozsah je vymezen v ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení.

V daném případě není mezi účastníky řízení sporu o tom, že žalované zastupitelstvo umožňuje občanům kraje na svých zasedáních vyjadřovat svá stanoviska k projednávaným věcem toliko v určeném bodu programu jednotlivého zasedání, a to v bodu *Stanoviska občanů k návrhu programu a k ostatním projednávaným věcem*, který je pravidelně zařazen do úvodní části zastupitelstva. Tento skutkový stav ostatně vyplývá i z jednotlivých zápisů ze zasedání žalovaného Zastupitelstva Ústeckého kraje (12. zasedání ze dne 21. 6. 2006, ke kterému byl přiložen i videozáznam, 13. zasedání ze dne 1. 7. 2006, 14. zasedání ze dne 12. 7. 2006, 15. zasedání ze dne 20. 9. 2006, 16. zasedání ze dne 8. 11. 2006, 17. zasedání ze dne 20. 12. 2006, 18. zasedání ze dne 20. 12. 2006), které si soud vyžádal od žalovaného zastupitelstva a které se týkají doby rozhodné, tj. zápisy ze zasedání od data, kdy prvně mělo dojít k údajnému nezákonnému zásahu až po poslední vyhotovený zápis ze zasedání ke dni, kdy soud o žalobě rozhodoval – viz. § 87 odst. 1 s.r.s.

K tomuto skutkovému stavu je třeba poznamenat, že sice koresponduje s čl. 9 odst. 6 věta první jednacího řádu žalovaného, které stanovuje, že v určeném bodu programu *Stanoviska občanů k návrhu programu a k ostatním projednávaným věcem* může k projednávaným věcem vyjádřit své ústní stanovisko občan kraje a jiná fyzická osoba, které zákon přiznává postavení občana kraje, ovšem zásadní pro souzenou věc je fakt, že samo ustanovení čl. 9 odst. 6 věta první koliduje se zákonnou úpravou obsaženou v ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení. Pokud krajské zřízení stanovuje, že občané kraje mají právo vyjadřovat se na zasedání zastupitelstva k projednávaným věcem, v praxi to znamená, že občané kraje mohou svá stanoviska vyjadřovat průběžně ke všem jednotlivým věcem, které jsou projednávány na zasedání zastupitelstva, a nikoliv pouze v určeném bodu programu. Jestliže by se totiž občané kraje mohli vyjadřovat pouze v určeném bodu programu, navíc zařazeného do úvodu zasedání zastupitelstva, bylo by jím takto znemožněno posléze se aktuálně vyjádřit k později projednávaným věcem. To jistě zákonodárce z podstaty věci a vzhledem k užití zákonné dikce ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení, a to *vyjadřovat se k projednávaným věcem*, nezamýšlel.

Soud proto uzavírá, že žalovaný pochybil, jestliže při svém zasedání konaném dne 21. 6. 2006 neumožnil žalobci vyjádřit se k projednávaným věcem pod bodem 7. a 8. programu zasedání s tím, že žalobci sdělil, že své právo vyjádřit se k projednávaným věcem mohl uplatnit v určeném bodu programu zasedání, který byl zařazen v úvodu zasedání zastupitelstva. Žalovaným zaujatá praxe ohledně práva občanů kraje vyjadřovat se k projednávaným věcem na zasedáních zastupitelstva, která trvá až ke dni, kdy soud o žalobě rozhodoval, zasáhla do práva žalobce jakožto občana kraje zakotveného v ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení, přičemž tento zásah je zásahem nezákonným.

V této souvislosti je ale zároveň třeba směřem k žalobci zdůraznit, že pokud občan kraje své právo vyjádřit se k projednávaným věcem uplatní v průběhu zasedání zastupitelstva, tak musí respektovat rámec svých práv daných mu krajským zřízením a jednacím řádem dotyčného zastupitelstva. Z ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení výslovně přitom vyplývá, že občanům kraje svědčí právo *toliko* vyjadřovat se k právě projednávaným věcem, přičemž i jednací řád žalovaného, který byl vydán s odkazem na ust. § 44 krajského zřízení a jímž je v podrobnostech upravena příprava, organizace a vlastní průběh zasedání zastupitelstva žalovaného, přiznává jednotlivým řečníkům striktně vymezený časový prostor pro svá vyjádření *jedině* pokud hovoří k projednávané věci, jak vyplývá z jeho čl. 9 odst. 8. *Vyjadřovat se k právě projednávanému tématu* znamená, že stanovisko musí mít nějakou věcnou souvztažnost k aktuálně projednávanému bodu

programu zasedání. Jestliže řečník nebude hovořit na zasedání dotyčného zastupitelstva k právě projednávané věci nebo překročí stanovenou dobu pro své vystoupení vystavuje se riziku, že mu předsedající zasedání po marném upozornění na tuto skutečnost zcela legitimně odejme slovo postupem podle ust. § 9 odst. 8 jednacího řádu žalovaného, popř. provede razantnější opatření v intencích čl. 8 odst. 9 jednacího řádu žalovaného.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti soud žalobu shledal důvodnou, a proto ve výroku ad I. žalovanému ve smyslu ust. § 87 odst. 2 s.ř.s. zakázal, aby žalobci bránil ve výkonu jeho práva zakotveného v ust. § 12 odst. 2 písm. b) krajského zřízení, a současně mu přikázal, aby umožňoval žalobci vyjadřovat na zasedání Zastupitelstva Ústeckého kraje v souladu s jednacím řádem svá stanoviska ke všem projednávaným bodům programu.

Ve výroku ad II. pak soud s odkazem na ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci přiznal náhradu *důvodně* vynaložených nákladů řízení ve výši 1.123,-Kč. Důvodně vynaloženými náklady řízení soud shledal zaplacený soudní poplatek ve výši 1.000,-Kč za podanou žalobu, dále poštovné za podání žaloby ve výši 27,-Kč a podání repliky ve výši 27,-Kč a cestovné k soudnímu jednání ve výši 69,-Kč, které bylo nařízeno na den 2. 5. 2007. Naproti tomu za nedůvodně vynaložené náklady řízení soud vyhodnotil poštovné ve výši 24,-Kč za zaplacený soudní poplatek v kolcích za podanou žalobu, když žalobce měl splnit svoji poplatkovou povinnost, o jejíž přesné výši navíc zjevně věděl již v době podání žaloby, jak vyplývá z 1. strany předmětné žaloby, podle ust. § 4 odst. 1 písm. a) zák. č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích již při vlastním podání žaloby, což neučinil. Dále soud za nedůvodně vynaložené náklady řízení vyhodnotil i jízdné ve výši 69,-Kč k jednání soudu, které se uskutečnilo dne 3. 5. 2007, když výhradně žalobcovo nepřistojné jednání vůči soudu dne 2. 5. 2007 zapříčinilo odložení soudního jednání na den 3. 5. 2007. Tyto nedůvodně vynaložené náklady řízení tedy soud žalobci v souladu s ust. § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **lze** podat **kasační stížnost** do dvou týdnů po jeho doručení z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 soudního řádu správního.

Kasační stížnost se podává u Krajského soudu v Ústí nad Labem a rozhoduje o ní Nejvyšší správní soud. Kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem, což neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 3. května 2007

JUDr. Dagmar Štullerová, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Koláčková

